

teket összeíró küldöttségbe Csáky Vencelt, Stein Antalt, az ellenőrző-bizottságba pedig Gaál Kálmánt, Perjessy Lászlót, Eisenstädter Róbert és Rósa Izsó dr-t küldötte ki.

Pálffy Dániel, Körmeny Máttyás, a Kertész-féle zárgyár, Keeskeméti Antal, a Kosárfonó-részvénytársaság és Rainer Károly gyárainak kibővítésére kért telkek ügyében előterjesztett tanácsi javaslatokat a kögyülés tárgyalásra kitűzte. Több szabadságolási, nyugdíjpénztári ügyet intézett el még a közgyűlés, amely végül közterhasználatijengedélyt adott a Szeged-Alföldi Takarékpénztárnak a Jerney-féle ház mellett.

Elnök este félhat órákor rekesztette be a közgyűlést.

## A Holtzer-ügy.

(Saját tudósítónktól.) Egyik aradi lap nyomán a szegedi, azután a fővárosi és a vidéki sajtó egy részében a legkülönbözőbb, egymásnak gyakran ellenmondó, sokszor persze rosszindulatú és a legvakmerőbb hírek jelentek meg Holtzer Dániel fizetési zavarairól. Már abban, hogy ezek a hírek oly gyakran és annyira ellenmondók egymásnak, benne van az, hogy a legtöbb közülük, milyen nagyon távol áll az igazságtól. Sajnos, csak kevés lap akadt, amely a nagy-horderejű ügy vitathatatlan jelentőségének színvonalán állott hírszolgáltatásának hitellességével és tárgyilagosságával. Az olyan lapokról persze itt nem is beszélünk, amelyek tendenciózusan fejetetejére állítanak eseményeket. A kik az ilyen tudósításokat írták vagy szolgáltatták, ártani szeretnének az ügynek, ami nem fog sikerülni. Megírták például Holtzer vállalkozásai között, hogy résztvett a partfürdő részvénytársaságban. Valóban résztvett, jegyzett összesen tíz részvényt **összesen háromszáz korona értékben**. De ezt a részét bölcsen agyonhallgatták és így a viszonyokkal ismeretlen könnyen nagy érdekeltséget láthat itt is. Több lap azt írja, hogy a tervezett szegedi kiállítással kapcsolatban a Mars-téri telkek megvételére Holtzer opciót szerzett. **Egy szó sem igaz belőle**. Holtzer édesapjának, Holtzer Kálmánnak van a Mars-téren évtizedek óta két telke. **Nem igaz, hogy telkek vásárlására szindikátust alakított**. Nem igaz, hogy mindazokat a vállalatokat, amelyeket nevével kapcsolatban említene, ő finanszírozta. Így festenek általánosságban az ügyről eddig megjelent tudósítások, amelyek közül többre ezek a tévedések minden bizonynyal nem szándékosan jutottak.

Az ügyről ezt a részletes és teljesen hű tudósítást adjuk:

A válságot az idézte elő, hogy Holtzernek május 1-re a Goldschmidt-ház kifizetésére 400.000 koronára volt szüksége. A vásárlást Holtzer nyugodtan eszközölhette, mert egyik nagy, fővárosi bank vezérigazgatója az **egész összeget rendelkezésére bocsájtotta volna**, de időközben ez a nagy bank válságba jutott. Erre a válságra még azok a nagy pénzkapacitások sem gondolhattak a vásár idején, akik most hetet-havat összeírnak és jósolnak akkor, amikor a dolgok legfontosabb részleteit sem ismerik. Miután az a bank, amelyiktől a pénzt Holtzer kapta volna, válságba jutott, a ház megvételéhez szükséges pénznek más uton való előteremtéséről kellett gondoskodni.

A szabadkai leszámítoló banknál Holtzernek 250.000 korona részvénye volt jegyezve. A bank pénzzavarba jutott, és Heisler Vilmos, igazgató megkérte Holtzert, hogy a felveendő 400.000 koronából, miután áprilisban nagyobb összegekre van szükségük, 200.000 koronát bocsásson rendelkezésére és mire a házvételhez kell a pénz, azt visszaadják. Holtzernek érdekében állott, hogy a Leszámitoló bank ezt a pénzt megkapja, nehogy megadjon és ezért történt a betáblázás, Holtzer tehát nyilatkozatot adott

a banknak, hogy **erre a célra megengedi a négyszázezer korona betáblázását**. Ezt látva, a többi intézetek is előjegyeztették a nekik járó összegeket, **annak ellenére, hogy részben értékpapírfödőzettel voltak ellátva**.

Miután Holtzer aktivái 1.250.000, passzívái pedig 960.000 koronát tesznek ki és így **kibontakozás esetén minden hitelező teljesen kielégíthető**, megindult az eljárás annak érdekében, hogy a szabadkai bank törölje a betáblázást. Az valószínűleg rövid időn belül megtörténik és akkor Rósa Izsó dr, akinek kezében az egész ügy összpontosul, mindent elrendez.

Fizetésképtelenségről tehát nem lehet szó, mert Holtzer **minden váltókötelezettségének eddig eleget tett, sem perlés, sem ítélet ellene nincs**.

A kibontakozás egyébként a legjobb uton van, olyannyira, hogy a május 1-én átveendő házak ügye is lebonyolítást nyer. **Egyezkedési tárgyalásokról szó sincs**, mindenki teljes összegében kapja meg követelését. Az általa támogatott vállalatok ígéretet kaptak már most az itteni bankoktól, hogy támogatásukat jövőben sem vonják meg tőlük. Arról, hogy váltóik prolongálását bármelyik bank megtagadta volna, annál kevésbé lehet szó, mert legtöbbje nem is kért ez ideig prolongálást.

## Leánygimnázium Szegeden.

— A magyar leányoktatás reformja. —

(Saját tudósítónktól.) Fővárosi lapok hírül adták, hogy a közoktatásiügyi kormány elhatározta, miszerint Szegeden, Pozsonyban és Kolozsváron leánygimnáziumokat fog fölláttatni. Szeged közönségét nagyon érdekli ez a leányoktatás reformját jelentő miniszteri rendelet, azonban sajnos, illetékes helyen még mit sem tudnak erről a miniszteri határozatról s bár a kérdés napirenden s a közoktatásiügyi miniszteriumban elintézés előtt áll, nem valószínű, hogy a hír ebben a határozott formában megfelel a valóságnak s alig hihető, hogy Szegeden a leánygimnázium a következő iskolaévadban megnyitható lesz.

Oktatásiügyi szakkörökben régi kívánság a leányiskoláknak a reformálása. Mert, amíg a fiúiskolák ügye az utóbbi időben örövendesen javult, olyan értelemben, hogy szorosabban kapcsolódott az élethez, addig a leányoktatás mindmáig megmaradt olyannak, amilyen évtizedek előtt volt s amelyek az akkori idők következményeinek megfeleltek, de a mai modern életfelfogástól elmaradtak s a mai kor követelményeinek nem felelhetnek meg.

A felsőbb leányiskolák úgy, amint azokat megszervezték és amint azok ma vannak, teljesen céljukat veszítették. Ma már elmúltak azok az idők, amikor a polgári családok csak azért járaták iskoláiba a leányaikat, hogy bizonyos általános műveltségük legyen és hogy addig is foglalkozzanak valamivel, amíg férjhez mennek. Akkor meg az volt az életfelfogás, hogy a leánynak nincs és nem lehet más célja és szebb hivatása, minthogy férjhez menjen és hogy a legszebb és legfontosabb kvalifikáció, ami ehhez a pályához szükséges, hogy jó gazdasszony legyen.

A mai kor meghazudtolta ezt a felfogást. Ma már nem minden leány megy férjhez s ha igen, akkor is jó, ha valamely, az életre **képesítő hivatást vagy foglalkozást** mondhat magáénak a nő. Már pedig a felsőbb leányiskolák nem képesítenek az életre. Ezt észrevették azok az illetékes tényezők is, akiknek hivatásuk e kérdéssel foglalkozni s épen ezért olyan értelmű tantervet készítettek, mely tökéletesen megváltoztatja a felsőbb-leányiskolák eddigi irányát és célját és a kor követelményeinek megfelelően reformálja a leányoktatás ügyét.

E terv szerint a felsőbb leányiskolák két-tőz irányuak lennének, felerészben gimnáziumi

tanfolyamok lennének, melyek az egyetemi pályákra készítenék elő a leányokat, felerészben pedig a 4-ik osztály elvégzése után úgy módosulna a tanterv, hogy 4 év alatt olyan értelmű oktatást nyernének, mint például a tanítónőképző intézet növendékei. Nem nevelne ugyan direkt tanítónőket, hanem nevelőnőket s mint ilyenek képesítő vég bizonyítványt kapnának.

Ezzel a felsőbb leányiskolák megszűnnek lukszusiskolákká lenni, aminthogy ilyen iskolák a mai reális korban nem felelhetnek meg az igényeknek. Szegedre nézve minden esetre öröndetes, hogy az első vidéki leánygimnáziumok egyikét Szegeden állítják fel. Sajnos ugyan ez még nem pozitív határozat, de az a körülmény, hogy a kipattant hír Szegedet is említi, kétségtelenné teszi, hogy Szeged a komoly aspiránsok közé tartozik, csak természetesen igényt kell tartani rá.

Fontos az, hogy a szegedi leánygimnázium érdekében minden követ megmozdítsunk, mert nincs kizárva, hogy más éllelme-sebb városok még ezt is elhalásszák előlünk. A szegedi felsőbb leányiskola épülete tökéletesen megfelel e célnak, különösen, ha a hatóság elég áldozatkész lesz az átalakításhoz szükséges összeget e célra áldozni. Nagy összegről itt nem lehet szó, amennyi pedig fölmerülne, azt megéri az a jelentős gazdasági eredmény, amit sok délvidéki magasabb műveltséget szomjazó fiatal leánynak Szegedre való bevonulása jelent.

## Meg kell csinálni az ujságírói szakszervezetet!

— A nagyváradi sztrájk-ügy. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország megemlékezett a Nagyvárad című lap szerkesztőségében kitört sztrájkról. A sztrájk oka az volt, hogy Sas Ede a lap főszerkesztője és kiadója egy cikk miatt Marton Manó szerkesztő szerződését 15 évi kifogástalan munka után fölbontotta, nevét tudta nélkül a lapról levétette. Amikor ezt az eljárást a munkatársak megtudták, szolidaritást vállaltak szerkesztőjükkel és sztrájkba állottak. A munkatársak, akik többnyire családos emberek és éhbérért dolgoztak, most memorandumot adtak át Sasnak és ebben követelik, hogy Marton szerkesztő, aki 15 éve dolgozik a lapnál, teljes elégtételt kapjon, a maguk részére pedig 30 százalékos béremelést, tisztességes bánásmódot és egészséges munkahelyiséget kívánnak. A mindenképpen rokonszenves mozgalom árulóivá két alak szegődött: Pelle János ügyvéd és Pap János ügyvédi írnok. Nagyvárad egész társadalma a sztrájkoló ujságírók mellett foglal állást; Rimler Károly polgármester vasárnap megjelent a sztrájkantán és kitartásra buzdította a „Nagyvárad” munkatársait. Ha Sas Ede nem teljesíti a munkatársai követelését, az összes előfizetők visszaküldik a lapot és Nagyvárad közönsége népgyűlést tart az ujságírók érdekében.

Hétfőn délután népgyűlés is volt a sztrájkoló ujságírók érdekében. A gyűlés termét a közönség zsufolásig megtöltötte. A gyűlésen Rozvány Jenő elnökölt és vázolta az ujságírók sérelmeit, majd Dutka Ákos és Marton Manó illusztrálták a velük szemben tanúsított bánásmódot és a rendkívül csekély fizetést. Dutka a sztrájkotó Pelle ügyvédet támadta és a közönség a közben megjelent Pellét hangos szidalmakkal fogadta. Pelle ezután mentegetni kezdte eljárását, beismer-te a sztrájkotórok toborzását, azonban a közönség lehurrogta. A népgyűlés végül kimondotta, hogy a „Nagyvárad” című lapot, valamint annak kiadóját **bojkottálja**, valamint **bojkott alá helyezi a sztrájkotórokat is**. Sas Ede hétfőn éjjel nyilatkozatot küldött a lapoknak, amelyben Marton Manót „hanyag-nak és a felelős szerkesztői vezetésre képtelennek” mondja, kijelenti továbbá, hogy az